HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

Undervisningsplan for videreutdanning i

Operasjonssykepleie

90 studiepoeng

Høgskolen i Sør-Trøndelag
Avdeling for sykepleie
Program for videreutdanning
2007

Innholdsfortegnelse

1 Innledning ... 1
2 Mål ... 2
2.1 Mål for studiet ... 2
2.2 Handlingskompetanse ... 3
2.3 Kompetanseområder ... 3
2.4 Pasientmålgruppe ... 5
2.5 Overordnede mål med veiledede praksisstudier ... 5
3 Studiekvalitet ... 7
3.1 Utdanningsplan ... 7
3.2 Evaluering av studiet ... 7
3.3 Internasjonalisering ... 7
4 Faglig innhold og organisering av studiet ... 8
4.1 Roteringsplan ... 9
4.2 Oversikt over faglig innhold i studiet ... 10
4.2.1 Hovedemne 1 – Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige tema ... 10
4.2.2 Hovedemne 2 – Medisinske og naturvitenskapelige tema ... 12
4.2.3 Hovedemne 3 – Operasjonssykepleie – fag og yrkesutøvelse ... 14
5 Studieformer og læringsaktivitet ... 16
5.1 Problembaserte læringsformer ... 16
5.2 Skriftlig refleksjonsarbeid ... 17
5.3 Læringsmappe ... 17
5.3.1 Innhold i læringsmappen ... 18
5.4 Obligatoriske arbeidskrav ... 21
5.4.1 Arbeidskrav i legemiddelregning ... 21
5.4.2 Arbeidskrav i basal hjerte lungeredning ... 21
5.4.3 Arbeidskrav i smittevern ... 21
5.5 Praksisstudier ... 22
5.5.1 Vaktplaner ... 22
5.5.2 Studietur ... 22
6 Vurderingsordninger ... 23
6.1 Tilstedeværelse ... 23
6.1.1 Studiedeltakelse i teoristudiet ... 23
6.1.2 Studiedeltakelse i praksisstudiet ... 23
6.2 Eksamener ... 24
6.2.1 Individuell skriftlig hjemmeeksamen ... 24
6.2.2 Individuell skriftlig skoleeksamen ... 25
6.2.3 Mappevurdering. ... 25
6.2.4 Fordypningsoppgave ... 25
6.2.5 Praksisstudier ... 26
6.3 Kriterier for ikke bestått praksis ... 27
7 Litteratur/kilder ... 29
8 Kilder ... 30

1 Innledning

Som en følge av den medisinske og teknologiske utvikling har kravene til sykepleiernes kompetanse økt. Høyteknologisk behandling til alvorlig syke pasienter gir store sykepleiefaglige utfordringer og et økt behov for videreutdanning i sykepleie. Operasjonssykepleien skal være oppdatert gjennom kontinuerlig faglig utvikling og læring, slik at praksisen er kunnskapsbasert, basert på den best tilgjengelig kunnskapen innenfor de forskjellige fagområder operasjonssykepleien er basert på.

Nasjonal rammeplan for videreutdanning i operasjonssykepleie, samt forskrifter om faglig innhold, vurderingsordninger og opptakskrav for videreutdanning i operasjonssykepleie ble fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 1. desember 2005 med hjemmel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høgskoler § 3-2 annet ledd.

Fagplanen er utarbeidet ut i fra en helhetlig sykepleiefaglig og pedagogisk tenkning, og skal synliggjøre sammenhengen mellom mål, innhold, studie- og arbeidsformer og de vurderingsordninger som er valgt.

Høgskolen erkjenner at den enkeltes menneskesyn påvirker verdivalg og handlinger.
For at operasjonssykepleiere etter endt videreutdanning skal møte og ivareta det enkelte menneskets behov, ønsker utdanningen å formidle et helhetlig syn på mennesket. Dette innebærer at pasientens fysiske, psykiske, intellektuelle, åndelige og kulturelle behov ivaretas, samtidig som vi erkjenner at helheten ikke kan begrenses eller defineres ut fra disse dimensjonene alene. Et helhetlig menneskesyn, respekt for liv og enkeltmenneskets egenverd og rett til medbestemmelse setter pasientens behov i fokus og er grunnleggende verdier for videreutdanningens virksomhet. Verdigrunnlaget er forankret i sykepleiefaglige og yrkesetiske verdier som solidaritet, trygghet, likhet, tilgjengelighet og kvalitet.

Det er viktig at det enkelte menneskets integritet, autonomi, verdighet og sikkerhet vernes om, og at pasienten blir sett på som en ressurs i egen behandling. Den raske utviklingen innen medisin og teknologi kan være vanskelig å kombinere med et helhetlig syn på mennesket. Operasjonssykepleiefaget ligger i skjæringspunktet mellom omsorg og teknologi. Kravet til omsorg øker i takt med den medisinske og teknologiske utviklingen. Jo mer avansert utstyr, jo større krav til medisinsk og teknisk kunnskap, årvåkenhet, omsorg og nærhet. Høyteknologi og omsorg må gå hånd i hånd når operasjonssykepleieren står overfor et akutt og/eller kritisk sykt menneske.

Etiske spørsmål er mange og sentrale i en hverdag i spenningsfeltet mellom omsorg og teknologi, mellom det behandlingsmessig mulige og det etisk gode valg. Krav til effektivitet kan føles uforenelig med krav til kvalitet, og nye muligheter og forventninger møtes ikke nødvendigvis med økte ressurser. I dette ligger høgskolens største utfordring, å kunne ivareta behovet for kompetanse i lik grad på begge områdene. Dette forholdet gjenspeiles i studiets organisering, innhold og mål.

For at operasjonssykepleiere etter utdanningen kan møte denne type utfordringer på en profesjonell måte, skal høgskolen legge til rette for refleksjon over faglige og etiske spørsmål i studietiden.

2 Mål

2.1 Mål for studiet

Hensikten med videreutdanning i operasjonssykepleie er å utdanne velkvalifiserte yrkesutøvere som kan utøve operasjonssykepleie til aktuelle pasientmålgrupper. Yrkesutøvelsen skal være i samsvar med helselovgivningens krav til yrkesutøvelse og sykepleiefagets kunnskaper og verdier.

Studenten skal etter endt utdanning:

- Utøve operasjonssykepleie med respekt for pasientens og pårørendes integritet, ressurser og opplevelser av å være akutt og/eller kritisk syk og gjennomgå kirurgisk undersøkelse og/eller behandling
- Medvirke under operative inngrep med kyndighet
- Være i stand til å forebygge komplikasjoner og ivareta pasientens sikkerhet
- Utføre og ta ansvar for infeksjonsforebyggende arbeid i forhold til pasient, miljø, utstyr og personlig hygiene
- Ha utviklet ferdigheter i å observere, prioritere og være fleksibel og i å handle selvstendig og ansvarlig i yrkesutøvelsen
- Mestre samhandling med operasjonspasienter og deres pårørende og fremme deres medbestemmelse
- Reflektere kritisk i valgsituasjoner og handle etisk og juridisk forsvarlig
- Anvende relevante kunnskaper i møte med pasienter og pårørende fra ulike kulturer
- Ha utviklet ferdigheter i samhandling og teamarbeid på tvers av faggrupper og nivå
- Gi situasjonstilpasset undervisning, veiledning og informasjon til pasienter, pårørende, studenter og andre medarbeidere
- Bearbeide egne reaksjoner i forbindelse med arbeidet og bistå medarbeidere/kolleger med deres opplevelser og reaksjoner
- Mestre bruk og kontroll av instrumenter, materiell og medisinsk-teknisk utstyr som benyttes ved kirurgisk undersøkelse og behandling korrekt og forsvarlig, og ha et reflektert forhold til denne teknologiens muligheter og begrensninger
- Dokumentere, evaluere og kvalitetssikre eget arbeid, benytte relevant forskning og bidra til fagutvikling
- Videreutvikle den personlige og faglige kompetansen som operasjonssykepleier

2.2 Handlingskompetanse

Målet er at den enkelte student utvikler den nødvendige handlingskompetanse for å kunne fungere selvstendig som operasjonssykepleier, - til å kunne ivareta og utøve oppgaver som er sentrale i yrkesfunksjonen.

Handlingskompetanse er en helhet av holdninger, handlinger, ferdigheter og kunnskaper som kjennetegner den nyutdannede operasjonssykepleier. Helheten av operasjonssykepleierens handlingskompetanse kan beskrives av følgende elementer:

- ***Teoretisk - analytisk kompetanse***
  omhandler evne, vilje og mot til å observere, analysere, kritisk reflektere over, vurdere og systematisere egne handlinger ut fra faglig innsikt og kunnskap.

- ***Praktisk kompetanse***
  dreier seg om evne, vilje og mot til å utvikle praktisk dyktighet og fleksibilitet, utøve helhetlig operasjonssykepleie, ta ledelse og utføre handlinger til rett tid og sted. Her inngår hensiktsmessig planlegging, systematisk tenkning og problemløsning.

- ***Læringskompetanse***
  omhandler evne, vilje og mot til å være nysgjerrig og lærevillig, være kreativ og delta i utvikling og endring ved å tilegne seg nye kunnskaper og ferdigheter samt bruke denne innsikten i relevante sammenhenger. Det dreier seg om evne og vilje til å "lære å lære".

- ***Sosial kompetanse***
  kjennetegnes av evne, vilje og mot til å etablere, gjennomføre og være utholdende i mellommenneskelige relasjoner, vise hjertelag, medfølelse, innsikt og fantasi, og utøve tverrfaglig samarbeid. Gode kommunikasjonsevner, situasjonsforståelse, selvinnsikt og empatisk holdning er viktige elementer her.

- ***Yrkesetisk kompetanse***
  omhandler evne, vilje og mot til å være moralsk ansvarlig, til å utøve etisk forsvarlig operasjonssykepleie orientert mot målgruppen, til å være oppdatert innenfor juridiske, organisatoriske og økonomiske rammer, og ivareta det politiske ansvaret for at pasienten mottar faglig forsvarlig operasjonssykepleie.

2.3 Kompetanseområder

Operasjonssykepleie er et spesialområde innen sykepleie som krever kunnskaper og forståelse for den akutt og / eller kritisk syke operasjonspasientens situasjon og behov, samt inngående kjennskap til operasjonstekniske prinsipper og kirurgiske undersøkelser og behandling.

Operasjonssykepleie innebærer å være sentral medspiller i arbeidet med å organisere og koordinere driften av den operative virksomheten, ivareta pasientens behov for sykepleie før, under og umiddelbart etter inngrepet og medvirke under det operative inngrepet.

For å kunne organisere, koordinere og ivareta sykepleien til pasienten må operasjonssykepleieren observere, vurdere og tolke pasientens situasjon og iverksette hensiktsmessige tiltak. Operasjonssykepleieren har kunnskaper, holdninger og ferdigheter til å møte pasientens allmenn -menneskelige behov og behov som oppstår som følge av den aktuelle sykdom eller skade.

Hun / han har ansvar for å sikre kontinuitet og høy kvalitet i sykepleien til pasienten gjennom dokumentasjon og rapportering.

Operasjonssykepleieren fremmer helse og lindrer lidelse ved å redusere stress og angst og redusere omfanget og styrken i de belastninger pasienten utsettes for. Operasjonssykepleieren medvirker til en faglig forsvarlig prioritering i operasjonsplanleggingen. Pasientens situasjon stiller store krav til operasjonssykepleierens evne til kontaktetablering og omsorg og krever en bevisst verdiforankring, forståelse og varhet. Kunnskap og refleksjon innenfor sykepleie, etikk, psykologi, pedagogikk og ledelse liger til grunn for denne kompetansen.

Operasjonssykepleieren har medansvar for at pasienten ikke blir påført skade eller lidelse som går ut over det inngrepet i seg selv medfører. Dette innebærer at operasjonssykepleieren må kunne iverksette adekvate forebyggende tiltak for å redusere risiko for komplikasjoner som trykk-/nerveskader, hypotermi og infeksjoner. Dette krever betydelige kunnskaper innen anatomi, fysiologi, patofysiologi, kirurgi, anestesiologi og infeksjonsmedisin.

For å medvirke under kirurgiske undersøkelser og / eller behandling kreves det at operasjonssykepleieren har grundige anatomiske og medisinske kunnskaper om den aktuelle sykdom/ skade og det inngrepet som skal foretas. I tillegg stilles store krav til kunnskap om og anvendelse av aseptiske / antiseptiske prosedyrer, instrumenter og medisinsk- teknisk utstyr.

Operasjonssykepleie innebærer klargjøring og kontroll samt sikker håndtering av høyteknologisk utstyr kombinert med omsorg og respekt for pasienten. Dette utgjør to kvalitativt ulike kunnskapsdimensjoner i faget som forventes i den praktiske yrkesutøvelsen, hvor pasienten skal ivaretas som menneske i omgivelser preget av medisinsk-teknisk utstyr og høyt tempo.

Operasjonspasienter er i en tilstand hvor situasjonen kan endres svært raskt. Dette krever at operasjonssykepleieren er forutseende, har oversikt og kan arbeide raskt, rasjonelt og kreativt under stress. Hun / han må også kunne improvisere når situasjonen krever det. Operasjonssykepleieren vil ofte stå overfor mennesker i akutte og livstruende kriser. Hun / han må derfor utvikle bevissthet på og kunne bearbeide egne reaksjoner i forhold til slike hendelser samt bistå medarbeidere og kollegaer med deres opplevelser og reaksjoner.

Omsorg for pasienten, forebygging av komplikasjoner og avansert operativ behandling med mulighet for å behandle stadig nye sykdommer og pasientgruppere, kombinert med krav om økt effektivitet i den operative virksomheten, har medført økende kompleksitet og ansvar i operasjonssykepleien. I tillegg stilles man overfor utfordringer som utvikling av resistent mikroorganismer, blodsmitteproblematikk og økt antall infeksjonsutsatte pasienter.

Operasjonssykepleie krever kritisk og analytisk tenkning og utøvere som er åpne for en kontinuerlig prosess i forhold til kvalitets- og fagutvikling. Operasjonssykepleieren har kunnskap om rammene for sykepleietjenesten i den operative virksomheten og er en

ressursperson for annet helsepersonell som arbeider med operasjonspasienten, både i og utenfor operasjonsavdelingen.

2.4 Pasientmålgruppe

Operasjonssykepleiere må forholde seg til en stor og kompleks pasientgruppe som:

- utsettes for skade/ulykke
- rammes av akutt inntreden av sykdom eller akutt forverring av langvarig sykdomstilstand
- gjennomgår kirurgisk undersøkelse eller behandling
- får en akutt forverring av en langvarig sykdomstilstand
- er i en tilstand hvor de vitale funksjoner er truet eller sviktende
- på bakgrunn av akutt og/eller kritisk sykdom / sykdomsopplevelse kommer i fysisk, psykisk, sosial og/eller åndelig krisetilstand.
- pårørende til disse pasientene

2.5 Overordnede mål med veiledede praksisstudier

Studenten skal i praksisstudiene videreutvikle sitt kliniske erfaringsgrunnlag og sin evne til å observere, vurdere og iverksette relevante handlinger gjennom kommunikasjon og samhandling med pasienten og de pårørende.

Veiledede praksisstudier innebærer at høgskolen skal legge til rette gode læresituasjoner, og at kontaktsykepleierne har ansvar for å veilede i forhold til praksisfeltets spesialiteter og egenart. Hensikten med veiledede praksisstudier er at studenten oppnår handlingskompetanse for å kunne møte pasientens og samfunnets behov for operasjonssykepleie.

De overordnede og generelle målene for veiledede praksisstudier kan konkretiseres som følger:

- **Studenten skal få øvelse i å anvende kunnskaper**
  I dette ligger at studenten skal få øvelse i å knytte den teoretiske kunnskapen til praksissituasjoner. Studenten skal se etter sammenhenger mellom teoretisk lærestoff og den praktiske virkeligheten, og få øvelse i å handle med utgangspunkt i teoretiske og verdimessige begrunnelser.
  Det er i den sammenheng viktig at noen etterspør den teoretiske kunnskapen, fordi det kan være vanskelig for studenten selv å se relevansen av teori i forhold til den kliniske situasjonen. Studentens kontaktsykepleier vil være sentral i så måte.

- **Studentene skal tilegne seg kliniske kunnskaper**
  Dette målet bygger på erkjennelsen av at mye viktig sykepleiekunnskap ikke er nedskrevet, men eksisterer som erfaringsbasert og personlig kunnskap hos den enkelte operasjonssykepleier og i praksisstedets arbeidsfellesskap.

  Studenten må lære spesialsykepleie av de erfarne operasjonssykepleierne. Kontaktsykepleier må hjelpe studenten til å "se" det som de ser i praksissituasjoner.

Veiledningen må bl.a. omfatte det å fortelle studenten hva en som operasjonssykepleier ser etter i de ulike kliniske situasjonene en står ovenfor.

Studenten må videre selv trene seg i å observere for på det viset å legge grunnlaget for utvikling av et "klinisk blikk". Kontaktsykepleier må tydeliggjøre sin egen erfaringskunnskap for studenten ved å begrunne utførelse, prioriteringer og valg i de kliniske situasjoner hvor han eller hun går sammen med studenten.

- **Studentene skal utvikle ferdigheter**
  Studentene lærer utførelse av sykepleiehandlinger av den erfarne operasjonssykepleieren gjennom at denne viser og veileder på studentens utførelse. Dette er med på å ivareta sykepleiefagets håndverkstradisjon, hvor "mesteren" demonstrerer og veileder "novisen" i den korrekte utførelsen av ulike ferdigheter knyttet til operasjonssykepleie.
  Studenten skal oppøve utførelsen av grunnleggende ferdigheter i operasjonssykepleie. Dette er ferdigheter både av praktisk, mellommenneskelig og intellektuell karakter. Ferdigheter i for eksempel kommunikasjon, samhandling og samarbeid må læres i sammenheng med utøvelse av operasjonssykepleie. Studentene trenger erfaring og øvelse. Utøvelse av praktiske ferdigheter og ferdigheter i problemløsning krever også reelle situasjoner.
- **Studentene skal oppleve operasjonssykepleiens karakter og utfordringer**
  Studenten skal få oppleve hva det innebærer å være operasjonssykepleier. Til det trengs tid og nærhet til utøvelsen av faget. Kontakt med gode rollemodeller og erfaring med samarbeid med pasient, pårørende og behandlingsteam er viktige forutsetninger for å utvikle sin identitet som operasjonssykepleier.

  Studenten skal erfare hva som kreves for å være operasjonssykepleier både personlig og kunnskapsmessig. Praksisstudier er essensielle for å opprettholde studentenes motivasjon i utdanningen.

- **Studentene skal oppøve ansvarlighet**
  Ansvarlighet kan bare oppøves i virkelige situasjoner. Studenten får gradvis større ansvar i løpet av videreutdanningen. Fra ansvar for pasienter med ”enkle behov”, utvides dette til å omfatte pasienter med mer komplekse og uoversiktlige behov.

  Studentens etiske bevissthet, bevissthet om ansvar for hva som gjøres og sies, for væremåte og for handlinger skal utvikles gjennom praksisstudiene.

  Forståelsen av at operasjonssykepleierens handlinger har konsekvenser for andre menneskers ve og vel - for deres helse og velvære - skal utvikles.

  Utøvelse av operasjonssykepleie er et stort faglig og etisk ansvar som studentene må erfare og oppøves i. Til å oppdage og lære dette trengs hjelp bl.a. i form av veiledning fra lærer og kontaktsykepleier.

Med utgangspunkt i disse generelle målene er det utarbeidet mål for studiet som helhet, og konkretiserte mål for den enkelte praksisperiode.

3 Studiekvalitet

3.1 Utdanningsplan

Ved starten av studiet gjøres det avtale mellom HIST og studenten om utdanningsplan for å sikre gjensidig og forpliktende samarbeid. Utdanningsplanen inneholder institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenter, og studentens ansvar og forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter.

3.2 Evaluering av studiet

Evaluering av studiet er et viktig bidrag for å sikre studiekvalitet og utvikling av studiet. Studentene vil i løpet av studiet bli bedt om å avgi skriftlige evalueringer av form og innhold i videreutdanningen. Evalueringen fra studenter og studentoppgaver/eksamensbesvarelser i løpet av studiet kan i anonymisert form danne grunnlag for avdelingens FOU virksomhet med formål å videreutvikle innhold og arbeidsformer i studiene.

3.3 Internasjonalisering

Høgskolen i Sør- Trøndelag har samarbeidsavtaler om studentutveksling innen Norden og Europa. På sikt vil det jobbes med å utvikle slike samarbeidsavtaler også ved operasjonssykepleierutdanningen.

4 Faglig innhold og organisering av studiet

Videreutdanning i operasjonssykepleie er et heltids studium og har et omfang på 90 studiepoeng. Studiet i sin helhet er på 60 uker. Praksisstudiene skal, ifølge rammeplanen, utgjøre minimum 50% og maksimum 60% av studietiden. 90 % av praksistiden skal være i pasientsituasjoner.

Teoristudiene er organisert i blokker av ulik varighet. Mellom teoriperiodene avvikles det veiledede praksisstudier ved aktuelle sykehusavdelinger. Lengden og plasseringen på teori- og praksisperiodene vil variere med oppstartstidspunkt på utdanningen.

Veiledede praksisstudier skal primært gjennomføres i avdelinger hvor operasjonssykepleie utøves til pasienter som gjennomgår undersøkelse og/eller behandling innenfor områdene:

- Urologisk, gastroenterologisk og endokrin kirurgi
- Kar – og thoraxkirurgi
- Gynekologi / obstretikk
- Ortopedisk kirurgi
- Nevrokirurgi

Praksisstudiene kan også omfatte dagkirurgiske og polikliniske enheter. Praksisstudier som ikke er knyttet direkte til reelle pasientsituasjoner kan være punktpraksis ved sterilsentral.

4.1 Roteringsplan

Med forbehold om endringer

	2007											2008							
UKE/ÅR	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8
UKE/UTD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Juleferie	11	12	13	14	15	16	17	18
TEORI	Teoriblokk 1 - 11 uker																		
PRAKSIS													Pre pr. 2 uker		Praksis 1 – 8 uker				
Mappearb. Eksamener								A1											

	2008																		
UKE/ÅR	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
UKE/UTD	19	20	21	Påske	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	Sommer feire	
TEORI					Teoribl 2 – 5 uker														
PRAKSIS										Praksis 2 – 8 uker									
Mappeab Eksamener			A2						X 1				A3				A4		

	2008																		
UKE/ÅR	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
UKE/UTD	Sommerferie 8 uker						35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47
TEORI							Teoribl 3 – 5 uker												
PRAKSIS												Praksis 3 – 8 uker							
Mappearb. Eksamener							A5				X2					A6			

	2008							2009							
UKE/ÅR	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9
UKE/UTD	48	49	50	51	52	Juleferie		53	54	55	56	57	58	59	60
TEORI			Fordypn oppg												
PRAKSIS									Praksis 4 – 6 uker						
Mappearb. Eksamener		X3						X4							X5

X1 = Innlevere individuell hjemmeeksamen, Hovedemne 1 (Innlevering fredag 25. april 2008 kl 10.00)
X2 = Individuell skriftlig skoleeksamen, 4 timer Anatomi og Kirurgi (torsdag 18.09.2008)
X3 = Innlevere vurderingsmappe (fredag 28.09.2008 kl 10.00)
X4 = Innlevere fordypningsoppgave (fredag 09.01.2009 kl 10.00)
X5 = Muntlig etterprøving, fordypningsoppgave

A 1-6 = henviser til innlevering av arbeider til læringsmappe

Siste dag i studiet: 27.02.09

Praksis	32 uker
Teori	24 uker
Fordypningsoppgave	4 uker

4.2 Oversikt over faglig innhold i studiet

Studiet er inndelt i 3 hovedemner og bygger på teoretisk og praktisk bidrag fra ulike fag og kunnskapstradisjoner. Videreutdanning i anestesi, intensiv og operasjonssykepleie har hovedemne 1 felles.

Oversikt over hovedemner: **Totalt 90 studiepoeng**

Hovedemne 1: Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige emner
15 studiepoeng

Tema 1:	Opplevelser på å være akutt og/ eller kritisk syk	5 studiepoeng
Tema 2 :	Kompetanse og fagutvikling	5 studiepoeng
Tema 3 :	Etikk og juridiske rammer	5 studiepoeng

Hovedemne 2: Medisinske og naturvitenskapelige emner
30 studiepoeng

Tema 4:	Fysiologi, patofysiologi, intensivmedisin	3 studiepoeng
Tema 5:	Anatomi og kirurgi	18 studiepoeng
Tema 6:	Mikrobiologi, infeksjonsmedisin	6 studiepoeng
Tema 7:	Anestesiologi og farmakologi	3 studiepoeng

Hovedemne 3: Operasjonssykepleie – fag og yrkesutøvelse
45 studiepoeng

Tema 8:	Operasjonssykepleie- ansvar og kompetanseområder	3 studiepoeng
Tema 9:	Organisere, koordinere og utøve sykepleie til operasjonspasienten	9 studiepoeng
Tema 10:	Medvirke under kirurgisk undersøkelse og / eller behandling	15 studiepoeng
Tema 11:	Smittevern	18 studiepoeng

4.2.1 Hovedemne 1 – Sykepleiefaglig fordypning og samfunnsvitenskapelige tema

Studenten skal øke sin kunnskap og forståelse for opplevelser, reaksjoner og mestringstrategier hos pasienter, pårørende og personalet ved akutt/kritisk sykdom og ved undersøkelse, behandling og død. Det skal legges vekt på å forstå fenomenene i et flerkulturelt perspektiv. Studenten skal videreutvikle sin selvforståelse og forbedre evnen til å mestre samhandling med mennesker som er alvorlig syke og døende.

Studenten skal videreutvikle sin forståelse for sykepleiens teori- og verdigrunnlag og hvordan det danner basis for utviklingen av operasjonssykepleien. Det skal legges vekt på å forstå hvordan operasjonssykepleieren handler i spenningsfeltet mellom medisinsk rasjonalitet og omsorgsrasjonalitet.

Studenten skal tilegne seg kunnskaper om forskning og fagutvikling i operasjonssykepleie. Ulike metoder for kunnskapstilegnelse og systematisk fagutvikling skal vektlegges. Videre skal studenten lære seg å finne frem til forskning som er relevant for fremtidig yrkesutøvelse, og kritisk vurdere og anvende denne i praksis.

Pasientmålgruppens sårbarhet og sammensatte behov for medisinske og sykepleiefaglige tjenester krever høy etisk standard og omsorgsfull, systematisk og velbegrunnet praksis. Studenten må videreutvikle evnen til faglig og etisk argumentasjon for å sikre pasienters og pårørendes interesser i et høyteknologisk miljø og i et tverrfaglig samarbeid mellom mange yrkesgrupper.

Etiske dilemmaer knyttet til alvorlig sykdom og død skal spesielt vektlegges.

Studenten skal utvikle et bevisst forhold til hvordan organisatoriske, økonomiske og juridiske rammer påvirker sykepleie- og spesialisthelsetjenesten, og kunne se dette i sammenheng med ansvaret for å utøve operasjonssykepleie, lede eget fag og arbeide i team. Videre skal studenten tilegne seg kunnskaper om operasjonsavdelingers arbeidsmiljø og hvordan arbeidsbelastninger kan forebygges og reduseres.

Innhold i tema:

Tema 1: Opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom
Sentrale emner:
- Psykiske, sosiale, kulturelle og eksistensielle aspekter av å være akutt og/eller kritisk syk
- Pasient og pårørendes opplevelser og reaksjoner på akutt og/eller kritisk sykdom og død
- Stress, mestring og mestringsstrategier ved akutt og/eller kritisk sykdom og død
- Kriser og kriseintervensjon
- Sorg, sorgreaksjoner og sorgarbeid
- Flerkulturell forståelse av sykdom og død
- Bevisstgjøring av egne følelser og holdninger i arbeidet med akutt og/eller kritisk syke
- Kommunikasjon og samhandling med pasienter og pårørende i alvorlige og /eller kritiske situasjoner og kommunikasjon innen det samarbeidende team

Studiepoeng: 5

Tema 2: Kompetanse og fagutvikling
Sentrale emner:
- Vitenskapsteori; - ulike vitenskapssyn og konsekvenser for forskning
- Forskningsprosessen, forskningsmetoder og forskningsetikk
- Kompetanse- og fagutvikling
- Anvendelse av forskningsresultater i klinisk praksis
- Sykepleieteori og kunnskapsformer relevant for sykepleie knyttet til akutt og/eller kritisk syke pasienter
- Pedagogikk, læring, problembasert læring som arbeidsmetode, skriveprosess, bibliotektjeneste og søk på databaser

Studiepoeng: **5**

Tema 3: Etikk og juridiske rammer
Sentrale emner:

- Grunnlagsetikk, Nærhetsetikk, Medisinsk etikk
- Etiske prinsipper, normer og verdier
- Etiske dilemma relatert til pasientmålgruppe
- Etisk refleksjon, argumentasjon og beslutninger
- Etikk og den medisinsk -teknologiske utvikling
- Aspekter ved forholdet teknologi og omsorg
- Menneskesyn og verdisyn
- Politiske og økonomiske prioriteringer
- Juridiske rammer for helsevesen og helsepersonell
- Lover og forskrifter, melderutiner
- Pasientrettigheter og pasientsikkerhet
- Kvalitetssikring og internkontroll
- Dokumentasjon og informasjonsteknologi

Studiepoeng: **5**

4.2.2 Hovedemne 2 – Medisinske og naturvitenskapelige tema

Gjennom medisinske og naturvitenskapelige emner skal studenten tilegne seg kunnskap som gjør ham /henne i stand til å kunne observere og iverksette tiltak for å stabilisere den fysiske tilstanden til pasienten, forhindre komplikasjoner og medvirke under kirurgiske undersøkelser og /eller behandling.

Studenten skal videreutvikle kunnskap om menneskets anatomiske oppbygning og prinsipper som ligger til grunn for kirurgisk vurdering og behandling. Anatomiske kunnskaper skal gjøre studenten i stand til å forebygge nerve-, muskel- og leddskader og til å gi økt innsikt i den kirurgiske behandlingen. Studenten skal lære om anerkjente kirurgiske operasjonsmetoder og få innsikt i hvordan hun / han selv kan bidra til at den kirurgiske behandlingen forløper til pasientens beste. Studenten skal utvikle kyndighet i sårvurdering og sårbehandling.

Studenten skal øke forståelsen for den fysiske tilstanden til den akutt og / eller kritisk syke pasient og utvikle sin evne til å observere, vurdere og iverksette tiltak når vitale organer er truet eller sviktende. Kunnskaper innen fysiologi og patofysiologi skal gjøre studenten i stand til å identifisere pasienter med risiko / økt risiko for komplikasjoner og iverksette tiltak for å forebygge nerve- og hudskader og utvikling av hypotermi.

Studenten skal utvikle økt forståelse for mikroorganismers levemåte, virulens og smittemåte og lære å anvende disse kunnskapene i det infeksjonsforebyggende arbeid som operasjonssykepleier. Studenten skal kunne anvende kunnskaper om organismens forsvar mot infeksjoner, vurdere den enkelte pasients immunforsvar og se det i forhold til aktuelle smittestoffer og mulige smittemåter.

Studenten skal videre øke sitt kunnskapsnivå innen de medisinske fagområdene anestesiologi og farmakologi. De skal lære seg å se muligheter og begrensninger i behandlingen og bli kjent med hvordan dette influerer på operasjonssykepleiers ansvars- og arbeidsoppgaver. Gjennom innsikt i anestesiologi og medikamenters virkning og bivirkning skal studenten utvikle evne til observasjon, overvåkning og tilnærming til pasienten.

Innhold i tema:

Tema 4: Fysiologi og patofysiologi og intensivmedisin
Sentrale emner:
- Sirkulasjonssvikt, respirasjonssvikt, nyresvikt, multiorgansvikt
- Væske og elektrolyttforstyrrelser / Syre- base forstyrrelser
- Nervesystemet; perifere, sentrale og autonome
- Kroppstemperatur og temperaturregulering
- Haemostase og haemostatiske forstyrrelser
- Endokrine emner (diabetes, binyrebarksvikt osv)
- Smerter og smertefysiologi, smerte som et sammensatt fenomen
- Fysiologiske og patofysiologiske særtrekk hos barn og eldre
- Organismens reaksjon på traumer

Studiepoeng: 3

Tema 5: Anatomi og kirurgi
Sentrale emner:
- Kroppens normale oppbygning og funksjon relatert til kirurgiske inngrep og forebygging av skader
- Prinsipper for operative inngrep: generell snittføring, atraumatisk teknikk / hemostase, infeksjonsforebyggende teknikk, drenasje / drenasjesystemer, sår- og sårtilheling, tumorlære
- Gastroenterologi, urologi, kar, endokrinologi og barnekirurgi
- Thorax og hjertekirurgi
- Ortopedisk kirurgi og behandling
- Nevrokirurgi
- Gynekologi og obstetrikk
- Øyekirurgi, ØNH /kjevekirurgi, plastikkirurgi
- Traumatologi
- Førstehjelp

Studiepoeng: 18

Tema 6: Mikrobiologi og infeksjonsmedisin
Sentrale emner:
- De viktigste sykdomsfremkallende mikroorganismer
- Resistensutvikling
- Immunologi
- Normalflora
- Sykehusinfeksjoner generelt og postoperative sårinfeksjoner spesielt
- Mikrobiologisk prøvetaking og forsendelse
- Antimikrobielle midler og antibiotikaprofylakse
- Helsepersonell som smittemottaker
- Hvordan oppstår sykehusinfeksjoner
- Forekomst og konsekvenser av sykehusinfeksjoner
- Infeksjonskontrollprogram og registrering

Studiepoeng: 6

Tema 7: Anestesiologi og farmakologi
Sentrale emner:
- Medikamenters absorpsjon, omstetting, eliminasjon og interaksjoner
- Preoperativ vurdering, premedikasjon, anestesimidler, - metoder og - komplikasjoner
- Invaderende smertebehandling
- Aktuelle medikamentgrupper
- Aktuelle infusjonsvæsker og tilsetninger
- Blodtyper, typing og forlikelighetsprøver

Studiepoeng: 3

4.2.3 Hovedemne 3 – Operasjonssykepleie – fag og yrkesutøvelse

Studenten skal utvikle evnen til å vurdere pasientens totale situasjon i den pre-, per- og i den umiddelbare postoperative fase slik at hun / han kan iverksette hensiktsmessige tiltak både i oversiktlige, uoversiktlige og akutte situasjoner. Studenten skal utvikle evnen til å gi omsorg i et teknologisk miljø og reflektere over teknologiens muligheter og begrensninger. Studenten skal øves i å bruke kunnskaper og oppøve holdninger og ferdigheter til å redusere de stress- og risikofaktorer pasienten utsettes for. Studenten skal oppøve kompetanse til å tilpasse sykepleien i forhold til hva ulike pasienter og situasjoner krever.

Videre skal studenten kunne ta sin del av ansvaret for avdelingens hygieniske standard. Studenten skal videreutvikle kunnskaper, holdninger og ferdigheter i hygiene, infeksjonsforebyggende prinsipper og infeksjonsforebyggende arbeid og fremme den hygieniske standard ved avdelingen og sykehuset for øvrig.

Studenten skal utvikle kompetanse i å medvirke under kirurgiske undersøkelser og / eller behandling og innsikt i sin rolle og ansvarsområde i det kirurgiske team.
Studenten skal utvikle kunnskap om og ferdigheter i behandling og kontroll av kirurgiske instrumenter og utvikle en bevisst holdning ved bruk av utstyr med tanke på god ressursforvaltning. Studenten skal utvikle kompetanse i anvendelsen av medisinsk – teknisk utstyr. Det skal legges vekt på funksjon, kontrollrutiner og vedlikeholdsprinsipper i forhold til gjeldende retningslinjer og regelverk, samt risikomomenter for pasient og personell.

Studenten må videreutvikle pedagogisk kompetanse og utvikle evne til å tilpasse informasjon, veiledning og undervisning ut fra pasient og pårørendes rettigheter, behov og totale situasjon. Studenten skal også utvikle ferdigheter i å formidle eget fag og undervise og veilede studenter og annet helsepersonell.

Studenten skal også øke sitt kunnskapsnivå om ambulansetjenesten, akuttmottak og katastrofeberedskap; deres funksjon og organisering.

Innhold i tema:

Tema 8: Operasjonssykepleie – ansvar og kompetanseområder
Sentrale emner:
- Historie
- Identitet
- Myndighetsområde og funksjonsansvar
- Operasjonssykepleiers ansvar, oppgaver og ulike roller i det kirurgiske team.

- Pasientmålgruppe

Studiepoeng: 3

Tema 9: Organisere, koordinere og utøve sykepleie til operasjonspasienten

Sentrale emner:

- Operasjonsavdelingen; ledelse, koordinering og organisering i og av operasjonssykepleien (funksjon, administrasjon, drift, program)
- Operasjonspasient og pårørendes behov for operasjonssykepleie og intervensjon
- Mottakelse av pasient og pårørende i operasjonsavdelingen
- Operasjonsleiets komplikasjoner og hypotermi
- Pre,- per- og postoperativ sykepleie (perioperativ sykepleie)
- Undervisning og veiledning av studenter og annet helsepersonell
- Dokumentasjon og rapportering
- Samhandling med og veiledning av pasient og pårørende
- Katastrofeberedskap; planer, organisering og samarbeid
- Operasjonssykepleie relatert til ulike pasientkategorier (barn, eldre, dagpasienten, pas. i lokalanestesi, pasienter utenfor opr. stueenheten, traumepasienten)
- Organdonasjon

Studiepoeng: 9

Tema 10: Medvirke under kirurgisk undersøkelse og/eller behandling

Sentrale emner:

- Operasjonssykepleie ved ulike kirurgiske undersøkelser og /eller behandling innen de forskjellige spesialiteter
- Operasjonsmateriell
- Kirurgiske instrumenter, endoskoper og suturer
- Medisinsk- teknisk apparater /utstyr
- Preparater og behandlingsprinsipper for preparater

Studiepoeng: 15

Tema 11: Smittevern

Sentrale emner:

- Operasjonsavdelingen; Planløsninger / arkitektur, luft og ventilasjon, trafikk, instrumenter og apparatur
- Hygieniske forhold knyttet til pasient og personale
- Aseptikk og antiseptikk
- Desinfeksjon, rengjøring og sterilisering
- Sterilsentral, sterilforsyning og steril lagring
- Renhold og avfallshåndtering
- Pre og peroperative infeksjonsforebyggende tiltak; prinsipper for preoperativ kirurgisk hånddesinfeksjon, for avdekking av operasjonsfelt, for desinfeksjon av operasjonsfelt
- Tiltak i forhold til pasienter med etablerte infeksjoner
- Mottak av pasient med mulige resistente bakterier

Studiepoeng: 18

5 Studieformer og læringsaktivitet

Høgskolen skal:

- Legge til rette for at studentene kan tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og utvikle holdninger som sikrer en handlingskompetanse i samsvar med pasientenes og samfunnets krav til operasjonssykepleie.
- Stimulere studentene til ansvarsfull og reflektert yrkesutøvelse.
- Legge til rette for at studentene kan ta ansvar for egen læring.
- Drive forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til fag, undervisning og yrkesutøvelse i operasjonssykepleie.
- Være nasjonalt og internasjonalt faglig oppdatert og fremtidsrettet innenfor fagområdet.
- Ha et formalisert samarbeid med praksisfeltet og samarbeide med tilgrensende utdanninger og fagområder.
- Fremme studentenes evne til samarbeid med andre yrkesgrupper.

Studiet skal motivere og legge til rette for en læringsprosess der voksenpedagogiske prinsipper legges til grunn. Dette innebærer at studenten, med utgangspunkt i tidligere erfaringer, tar ansvar for egen læring innenfor de rammer og retningslinjer som fagplanen gir.

Voksenpedagogiske prinsipper vektlegger motivasjon, egenaktivitet, lærevilje og selvstendighet. Dette innebærer f. eks. at studenten aktivt søker de læresituasjoner som gir mulighet for læring av operasjonssykepleiefaglig kunnskap, arbeider for å øke sin selvstendighet og gjør aktivt bruk av tilegnede kunnskaper, ferdigheter og holdninger i utøvelse av operasjonssykepleie. Videre at studenten lærer å kjenne sine styrker og begrensninger, samt finner nye veier til faglig og personlig vekst og utvikling.

Arbeidsformer som stiller krav til egenaktivitet og selvstendig kritisk tenkning, faglig utvikling og evne til samarbeid vil være aktuelle, for eksempel gruppearbeid, forelesning, klassediskusjoner, temadager, rollespill, prosjektarbeid, veiledning og refleksjon i grupper.

5.1 Problembaserte læringsformer

Valg av pedagogisk metode er avgjørende for at studenten kan tilegne seg kunnskaper, ferdigheter og utvikle holdninger som sikrer handlingskompetanse i operasjonssykepleie. Problembasert læring (PBL) er en pedagogisk metode og arbeidsform som både legger til rette for individuell læring og læring i samarbeid med andre.

En god integrering av teoretiske og praktiske studier blir vesentlig for å nå utdanningens mål. Problembasert læring er en arbeidsform som kan gi en god kobling mellom teoretisk kunnskap og praktisk yrkeskunnskap.

Når PBL anvendes som metode, vil studentene deles inn i faste basisgrupper. Basisgruppene skal utarbeide en gruppekontrakt hvor gruppemedlemmene sammen skisserer en strategi for samarbeidet i gruppen. I den siste fasen av et PBL arbeid inngår det en vurdering av gruppens arbeids og læringsprosess.

Studentenes arbeid med utarbeidelse av skriftlige arbeider til læringsmapper vil også være en viktig arbeids og læringsform i studiet.

5.2 Skriftlig refleksjonsarbeid

Som ledd i en bevisstgjøring og refleksjon rundt den sykepleieidentitet studenten skal bygge sin videre læring på, skal studentene under studiets skrivekurs skrive en opprinnelig refleksjon, en *Praksisfortelling.* Dette skal være en beskrivelse av en situasjon fra studentens erfaring som sykepleier. Studenten velger her en situasjon fra sin praksis som på en eller annen måte har gjort dypt inntrykk, et *"paradigmecase"*.

> *"a clinical experience that stands out and alters the way nurses perceive and understand future clinical situations. Paradigm cases create new clinical understandings and open new clinical perspectives and alternatives"* (Benner1984).

Studentene møtes så i grupper og reflekterer sammen over de enkeltes situasjonsbeskrivelser. Ved kritisk vurdering av hva dette egentlig handler om, prøver studentene å finne det generelle i den spesielle situasjonen. Denne prosessen vil gi en større distanse og løfte erfaringen opp på et mer allment og distansert nivå. Denne erfaringen skal kunne relateres til utøvelsen av spesialsykepleie. På bakgrunn av denne felles refleksjon, skriver den enkelte student om sin praksisfortelling. Dette *Reflekterende notat* skal speile den kritiske refleksjonen og de generelle betraktninger rundt situasjonen. Notatet skal munne ut i en foreløpig problemstilling. Denne problemstilling vil være utgangspunktet for eksamen i hovedemne 1 (se 6.2.1.).

5.3 Læringsmappe

Med læringsmappe menes en systematisk samling av arbeider som til sammen gir et bilde av en students utvikling og læring innenfor deler eller hele utdanningen. Ved mappevurdering legges deler av disse arbeidene frem for vurdering i en vurderingsmappe.

Utarbeidelse av læringsmapper i studiet er en metode som på en hensiktsmessig måte kombinerer læring og vurdering. Læringsprosess og resultater nedtegnes i form av arbeider / dokumenter gjennom hele studiet og sikrer en jevnere arbeidsfordeling i studiet. Arbeidet med læringsmappen hjelper studentene til å følge sin egen utvikling og læring. Kontinuerlige tilbakemeldinger fra lærer og / eller medstudenter sikrer en gjennomgående dialog rundt den enkelte students læreprosess.

Læringsmappen skal inneholde ulike skriftlige arbeider som studenten produserer i løpet av studiet som for eksempel rapporter, notater, logg og refleksjoner. Mappen skal gjenspeile bredden i de ulike emnene som studenten arbeider med, samt at den skal gi et bilde av studentens utvikling og læring. Dette innebærer at studenten fordeler arbeidsinnsatsen gjennom hele studiet både i teoriblokk og i forbindelse med praksisperioder.

Læringsmappe som arbeidsform innebærer en del skriving. Det å skrive i seg selv er en viktig læringsstrategi som kan bedre evnen til å strukturere tankene. Skriving aktiviserer, gir bedre konsentrasjon, stimulerer muntlige aktiviteter, hjelper studenten i reformulering av språket og gir studentene tid til refleksjon og spørsmål til lærestoffet.

5.3.1 Innhold i læringsmappen

Ved videreutdanning i operasjonssykepleie skal det skal inngå 6 arbeider i læringsmappen. Læringsmappen skal godkjennes før studenten kan fremstille seg til mappevurdering.

Tidspunkter for innlevering av arbeider fordeles jevnt utover i studiet. Til hvert av arbeidene hører visse kriterier som arbeidet skal bedømmes etter. Etter hver innlevering skal arbeidet vurderes av faglærer med skriftlig eller muntlig tilbakemelding, hvor studenten får mulighet til å bearbeide arbeidet sitt. Alle arbeidene i læringsmappa må være levert til riktig tid for at studenten kan fortsette studiet.

Generelle retningslinjer – felles for alle arbeidene:

- Skrifttype: Times New Roman
- Skriftstørrelse: 12
- Linjeavstand: 1,5
- Forside med tittel på arbeidet, navn på forfatter og antall ord
- Litteratur/kilder skal refereres i teksten og oppgis på litteraturliste.
- Innlevering via Its`learning.

Beskrivelse av arbeidene i læringsmappen:

<u>Arbeid 1: Mikrobiologi – Smittevern</u>

Bakgrunn og mål:
Studenten skal utvikle økt forståelse for mikroorganismers levemåte, virulens og smittemåte og lære å anvende disse kunnskapene i det infeksjonsforebyggende arbeid som operasjonssykepleier. Studenten skal kunne anvende kunnskaper om organismens forsvar mot infeksjoner, vurdere den enkelte pasients immunforsvar og se det i forhold til aktuelle smittestoffer og mulige smittemåter.

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal i arbeidet vise kunnskap om smittekjeden og vise faglig innsikt innen mikrobiologi og smittevern i operasjonsavdelingen relatert til det aktuelle case.

Arbeidsmetode og størrelse:
Arbeidet skal ta utgangspunkt i en case som blir lagt ut på its`learning.
Individuelt arbeid, ca 1800 ord

Innlevering:
Uke 49, 2007

<u>Arbeid 2: Mottak av pasient</u>

Bakgrunn og mål:
Studenten skal videreutvikle pedagogisk kompetanse ved å utvikle evnen til og tilpasse informasjon, veiledning og undervisning ut fra pasient og pårørendes rettigheter, behov og totale situasjon. Studenten skal tilegne seg kunnskap og utvikle forståelse om hvordan redusere stress og risikofaktorer som pasient og pårørende utsettes for ved ankomst operasjonsavdelingen.

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal i arbeidet vise hvordan operasjonssykepleieren kan informere og / eller undervise og veilede pasienten og eventuelt pårørende i den beskrevne mottakssituasjonen. Arbeidet skal vise hvordan profesjonell kommunikasjon og samhandling kan redusere stressnivået til pasient og eventuelt pårørende.

Studenten skal vise evne til saklige og kritiske vurderinger i forhold til den beskrevne situasjonen og operasjonssykepleiers funksjon.

Arbeidsmetode og størrelse:
Studenten beskriver en mottakssituasjon.
Individuelt skriftlig arbeid, ca 1800 ord

Innlevering:
Uke 11, 2008

Arbeid 3: Fagnotat i kirurgi med tilhørende operasjonssykepleie

Bakgrunn og mål:
Studenten skal utvikle kompetanse i å medvirke under kirurgiske undersøkelser og /eller behandling og innsikt i sin rolle og ansvarsområde i det kirurgiske team.

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal beskrive et vanlig inngrep eller undersøkelse. Studentene skal gjennom refleksjon vise hvordan kunnskap, ferdigheter og holdninger bidrar til et faglig forsvarlig pasientforløp. I notatet skal det inngå en vurdering av operasjonssykepleierens ansvar og funksjon, samt en vurdering av egen handlingskompetanse i situasjonen.

Fokus i arbeidet skal være på operasjonssykepleierens terapeutiske ansvar og den sterilt utøvende funksjon. Arbeidet beskrives og begrunnes med bakgrunn i operasjonssykepleierens myndighetsområde og funksjonsansvar og annen relevant litteratur.

Arbeidsmetode og størrelse:
Skriftlig individuelt arbeid, ca 1800 ord.

Innlevering:
Uke 21, 2008

Arbeid 4: Fagnotat om teknologi og omsorg

Bakgrunn og mål:
Operasjonssykepleie ligger i skjæringspunktet mellom teknologi og omsorg. Studenten skal utvikle evnen til å gi omsorg i et teknologisk miljø og reflektere over teknologiens muligheter og begrensninger.

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal med utgangspunkt i en situasjon fra praksis, hvor teknologi og omsorg står mot hverandre, vise prioritering, planlegging, gjennomføring og vurdering av operasjonssykepleie. Operasjonssykepleierens terapeutiske funksjon skal vektlegges. Situasjonen skal analyseres og drøftes ved bruk av kunnskaper, teorier og erfaringer. Studenten skal reflektere over hvordan egne reaksjoner, holdninger, kunnskaper og ferdigheter kan bearbeides og videreutvikles knyttet til lignende situasjoner.

Arbeidsmetode og størrelse:
Studenten skal beskrive en situasjon fra praksis.
Individuelt skriftlig arbeid, ca 1800 ord.

Innlevering:
Uke 25, 2008

Arbeid 5: Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn og mål:
Studenten skal etter endt utdanning kunne benytte relevant forskning og bidra til fagutvikling i yrkesutøvelsen. Operasjonssykepleier skal stimulere og medvirke til fagutvikling og forskning, og sikre at praksis er basert på den best tilgjengelige kunnskapen.

Innhold og kriterier for arbeidet:
Arbeidet skal inneholde en beskrivelse av et mulig fagutviklingsprosjekt i operasjonsavdeling. Prosjektbeskrivelsen kan også vise gjennomføringen av en litteraturstudie. Arbeidet kan være forarbeid til fordypningsoppgaven.

Prosjektbeskrivelsen skal ha innledning med kort oversikt over kunnskapen/forskningen innen det valgte temaet. Formålet med prosjektet skal fremgå, studenten skal begrunne hvorfor det er interessant å gjennomføre prosjektet. Problemstillingen skal være avgrenset og relevant for operasjonssykepleiefaget.

Studenten skal gjøre rede for hvilken metode som skal benyttes i prosjektet. Valg av metode skal begrunnes, fordeler og ulemper skal beskrives. Det skal fremgå hvordan prosjektet konkret planlegges gjennomført (tidsperspektiv). Studenten skal vise etiske vurderinger, samt oversikt over eventuelle søknader i forbindelse med prosjektgjennomføringen

Arbeidsmetode og størrelse:
Arbeidet kan jobbes med i grupper på maksimum 3 studenter, men hver student skal utarbeide et individuelt skriftlig arbeid, ca 1500 ord.

Innlevering:
Uke 34, 2008

Arbeid 6: Fagnotat i kirurgi med tilhørende operasjonssykepleie

Bakgrunn og mål:
Studenten skal utvikle kompetanse i å medvirke under kirurgiske undersøkelser og /eller behandling og innsikt i sin rolle og ansvarsområde i det kirurgiske team.

Innhold og kriterier for arbeidet:
Studenten skal beskrive et vanlig inngrep eller undersøkelse. Studentene skal gjennom refleksjon vise hvordan kunnskap, ferdigheter og holdninger bidrar til et faglig forsvarlig pasientforløp. I notatet skal det inngå en vurdering av operasjonssykepleierens ansvar og funksjon, samt en vurdering av egen handlingskompetanse i situasjonen.

Fokus i arbeidet skal være på operasjonssykepleierens terapeutiske ansvar og den koordinerende funksjon. Arbeidet beskrives og begrunnes med bakgrunn i operasjonssykepleierens myndighetsområde og funksjonsansvar og annen relevant litteratur.

Arbeidsmetode og størrelse:
Skriftlig individuelt arbeid, ca 1800 ord.

Innlevering:
Uke 43, 2008

5.4 Obligatoriske arbeidskrav

I følge gjeldende forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør – Trøndelag kan obligatoriske arbeidskrav legges inn i studiet av faglige – pedagogiske grunner. Arbeidskravene skal være gjennomført og godkjent før studentene kan framstille seg til eksamen.

5.4.1 Arbeidskrav i legemiddelregning

Dette er knyttet til undervisning og testing av kunnskaper i legemiddelregning. Dette må være utført før studenten kan gå opp til eksamen. Arbeidskravet skal sikre at studenten har grunnleggende kunnskaper og ferdigheter som er nødvendig for å utøve en forsvarlig praksis.
Tidspunkt: Teoriblokk 1
Vurderingsuttrykk: Godkjent/ ikke godkjent

5.4.2 Arbeidskrav i basal hjerte lungeredning

Det skal gjennomføres en praktisk øvelse i basal hjerte lungeredning. Denne skal sikre at studenten har de nødvendige kunnskaper og ferdigheter for en forsvarlig praksis. Dette må være utført før studenten kan gå opp til eksamen.
Tidspunkt: Teoriblokk 1
Vurderingsuttrykk: Godkjent/ ikke godkjent

5.4.3 Arbeidskrav i smittevern

Det skal gjennomføres et teoretisk arbeidskrav i smittevern. Arbeidskravet skal sikre at studenten skal kunne ta sin del av ansvaret for operasjonsavdelingenes hygieniske standard. Arbeidskravet skal være gjennomført og godkjent i første semester, før oppstart av første praksisperiode.
Tidspunkt: Prepraksis
Vurderingsuttrykk: Godkjent/ ikke godkjent

5.5 Praksisstudier

Kompetansen som studentene skal utvikle, kan ikke læres isolert fra praksis. Bare i reelle praksissituasjoner vil studentene møte utfordringer som er komplekse og uforutsigbare nok til å gi erfaringer som gir grunnlag for å utvikle handlingskompetanse i operasjonssykepleie. Læring i praksisstudiet vil bl.a. skje i ”mester-svenn” relasjon og ved at det blir knyttet veiledning til utøvelsen av faget. For å utvikle studentens egen handlingskompetanse bør det benyttes veiledningsmetoder der studenten blir stimulert til refleksjon for egen læring.

Rollen som operasjonssykepleier krever at en allerede i utdanningen legger til rette for problemløsende tenking og handling. For å fremme dette ser høgskolen viktigheten av at studenten blir stimulert til å være faglig aktiv og til å ta ansvar for egen læring. Praksisstudiene skal gi grunnlag for å utøve forsvarlig praksis i operasjonssykepleie.

Hver student skal i hver praksisperiode ha en hovedansvarlig kontaktsykepleier. Studenten har krav på individuell, kvalifisert veiledning og vurdering i praksistiden. Veiledning og vurdering skjer i forhold til fagplanens og studentens egne mål.

Studenten skal i løpet av de to første ukene av hver praksisperiode utarbeide et forslag til egne mål for den aktuelle praksisperioden. Disse målene er basert på eget ståsted og de mål som høgskolen har satt for perioden. Målsettingene er utgangspunkt for vurdering underveis i praksisperioden og i en sluttvurdering.

Aktuelle praksisavdelinger er fortrinnsvis operasjonsavdelinger ved St. Olavs Hospital inkludert operasjonsavdelingene ved Røros og Orkdal. For studenter tilhørende i Nord – Trøndelag vil Sykehuset Levanger og Namsos bli benyttet som praksissted.

5.5.1 Vaktplaner

Studenten går vakter (seinvakter og eventuelt noen vakter i helger) sammen kontaktsykepleier(e) for at kontinuiteten i praksis skal bli best mulig. Studenten er selv ansvarlig for å orientere praksissted og lærer/høgskolen om vaktene.

5.5.2 Studietur

Studentene kan som gruppe arrangere studietur i løpet av videreutdanningens siste praksisperiode. Studentene er selv ansvarlig for alle praktiske gjøremål i forbindelse med studieturen.

Studentene disponerer inntil tre virkedager av siste praksisperiode til studieturen. Forutsetningen for innvilgelse av tid til studietur er at det kan framlegges faglig program for de virkedagene som disponeres til turen.

De studentene som ikke velger å delta på studieturen er i praksis.

Studentene bærer selv alle økonomiske utgifter studieturen medfører.

6 Vurderingsordninger

Vurderingsordningene er utarbeidet for å gi student og Høgskole fortløpende informasjon om studentens faglige og personlige utvikling, studieforløp og – framgang, samt utdanningens kvalitet. Hensikten med vurderingsordningene er å sikre brukere, pårørende og offentlighet at studenten har tilegnet seg de kunnskaper og ferdigheter som fagplanen forutsetter.

Vurderingsordningene er utarbeidet med utgangspunkt i

- Gjeldende Nasjonale rammeplan og forskrift for videreutdanning i anestesi-, operasjons-, intensiv-, barne- og kreftsykepleie fastsatt 1. desember 2005 av Utdannings og forskningsdepartementet.
- Lov 2005-04-01 nr 15. Lov om universiteter og høgskoler, med endringer 21. desember 2005.
- Gjeldende Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

Vurderingsordningene skal i følge rammeplanens forord kunne ses i sammenheng med mål, innhold og arbeidsformer i studiet. Videre angir rammeplanen at ”valget av vurderingsordning skal begrunnes ut fra kravet om at studenten skal oppnå studiets mål for å bestå avsluttende eksamen” (s.34).

De fortløpende vurderingene underveis i studiet er knyttet blant annet til frammøteplikt, den enkeltes læringsarbeid og ulike konkrete arbeidskrav i utdanningen. Arbeidskravene er bestemmende for om studenten kan framstille seg til eksamen eller starte praksisstudier. Avsluttende vurderinger består av eksamener i spesialsykepleiefaget.

Det gjøres oppmerksom på at alle tidspunkter nevnt under hovedkapittelet vurderingsordninger er veiledende.

6.1 Tilstedeværelse

6.1.1 Studiedeltakelse i teoristudiet

All timeplanfestet aktivitet er obligatorisk. Det kreves 80 % tilstedeværelse i studiet for at studenten skal kunne framstille seg til eksamen. Tilstedeværelse/fravær i Høgskolen dokumenteres ved føring av tilstedeværelseslister. Det vises til "Reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for sykepleie”.

Ved fravær på mer enn 20 % ved obligatorisk undervisning, blir studenten utelukket fra forprøve i vedkommende tema og/eller eksamen. Ved fravær over 20 % kan avdelingen pålegge en student særskilte forprøver som vilkår for å framstille seg til eksamen eller starte praksisstudier. En slik forprøve skal dokumentere at studenten har de nødvendige kunnskaper og ferdigheter for å gå videre i studiet.

6.1.2 Studiedeltakelse i praksisstudiet

Frammøte registreres ved kontrollert vaktliste. For at praksisperioden skal kunne godkjennes, må studenten være tilstede i minimum 90 % av studietiden. Studenten har ansvar for å melde fravær i praksisperioden til praksisstedet og høgskolen så snart som mulig. Fravær betraktes som fravær uansett om fraværet skylder sykdom, permisjon eller annet.

Fravær mellom 11 – 20 % av en praksisperiode kan taes igjen. Studenten utarbeider en plan over hvordan fravær skal taes igjen. Plan må være godkjent av praksisveileder/ kontaktsykepleier og lærer. Heltidsvurdering kan først skje etter at alt fraværet er tatt igjen. Fravær over 20 % fører til at hele praksisperioden må taes igjen.

6.2 Eksamener

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør- Trøndelag § 2 kan eksamen være: ”en eller flere av følgende eksamenstyper: skriftlig eksamen, muntlig eksamen, prosessvurdering underveis i emnet, presentasjon av praktisk oppgave, demonstrasjon av individuell ferdighet, bedømmelse av innleverte mapper, prosjektrapport, presentasjon av prosjekt, rapport over laboratorie- eller praksisarbeid”.

Ved eksamen benyttes bokstavkarakterer fra A til F, der A er beste og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått. Vurderingen kan også graderes med karakterene Bestått og Ikke bestått (jf eksamensforskriften § 10).

6.2.1 Individuell skriftlig hjemmeeksamen

7,5 studiepoeng

Forutsetninger for å fremstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt. Arbeidskrav er gjennomført.

Beskrivelse: Eksamensoppgaven skrives som det siste ledd i en tre trinns prosess som skal karakterisere den reflekterte praktikers yrkesutøvelse (Schön 1987, i Kirkevold 2002).
Den skal være en teoretisk drøftingsoppgave utviklet på bakgrunn av tidligere refleksjonsnotat (se 5.2).

Kriterier: Arbeidet skal inneholde en grundig beskrivelse av kunnskapsområdet og en refleksjon over kunnskapens betydning for utøvelsen av spesialsykepleie. Valgt kunnskap skal være fra hovedemne 1.

Studenten skal anvende og saklig drøfte innholdet i den valgte kunnskapen ut fra problemstillingen. Arbeidet skal uttrykke en selvstendig anvendelse av kunnskap og vise evne til systematisk og analytisk vurdering.

Den skriftlige fremstillingen skal være oversiktlig, strukturert og følge generelle kriterier for oppgaveskriving jfr. Dalland 2007. Forskningsbasert litteratur skal benyttes.

Arbeidsmetode og størrelse: Individuelt arbeid. Anbefalt størrelse: 3500 ord

Tidspunkt: Det settes av 4 dager i siste uke av teoriblokk 2 til arbeid med eksamensbesvarelsen. Denne innleveres fredag 25.april 2008 kl. 10.00.

Vurderingsuttrykk: Bokstavkarakterer.

6.2.2 Individuell skriftlig skoleeksamen
9 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.

Innhold: Hovedemne 2 ”Medisinske og naturvitenskapelige emner” – Tema 5: Anatomi og kirurgi

Tidspunkt: Torsdag 18.09.2008, tidspunkt kl 09.00 – 13.00

Vurderingsuttrykk: Bokstavkarakterer.

6.2.3 Mappevurdering.
8,5 studiepoeng

Studenten skal i løpet av studiet levere arbeider som skal samles i en læringsmappe og foreligge komplett til fastsatt tidsfrist. Fra læringsmappen velges det ut et antall arbeider, disse arbeidene overføres til vurderingsmappen. Høgskolen gir beskjed om hvilke arbeider som skal inn i vurderingsmappen etter at læringsmappen er godkjent.

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt. Studentens læringsmappe er godkjent.

Tidspunkt: Innlevering fredag 28.09.2008 kl 10.00

Vurderingsuttrykk: Bokstavkarakterer

6.2.4 Fordypningsoppgave
20 studiepoeng

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt. Gjennomførte praktiske studier er vurdert til bestått.

Innhold: Problemstilling skal være forankret i operasjonssykepleie.

Beskrivelse: Oppgaven er et avsluttende, skriftlig fordypningsarbeid med muntlig etterprøving, hvor studenten skal drøfte en problemstilling innen operasjonssykepleie. Problemstillingen skal være godkjent av veileder. Oppgaven kan være en case-studie, teoridrøftinger, prosjekt eller lignende.

Arbeidsmetode og størrelse:
Skriftlig hjemmeoppgave som utføres individuelt eller i gruppe. Det kan maksimalt være 3 deltagere i gruppen. Studentene tilbys inntil 3 veiledninger på oppgaven. Omfanget på oppgaven skal være på ca. 10000 ord.

Tidspunkt: Det settes av fire uker i studiet til arbeid med fordypningsoppgaven.
Innlevering 09.01.2009 kl 10.00
Muntlig etterprøving: uke 9, 2008

Vurderingsuttrykk: Bokstavkarakterer. Skriftlig besvarelse må være vurdert til bokstavkarakter E eller bedre for at studenten skal kunne framstille seg til individuell muntlig

etterprøving. Etter muntlig etterprøving av fordypningsoppgaven gis denne endelig bokstavkarakterer.

6.2.5 Praksisstudier

Praksisstudiene utgjør 32 uker fordelt på 4 praksisperioder, totalt 45 studiepoeng. De oppsatte praksisperiodene er veiledende tidsangivelser. Det er utarbeidet egne retningslinjer for praksisstudiene.

Vurderingen av praksisstudiene skjer i forhold til de mål for praksis som høgskolen har fastsatt, samt studentens egne mål for studieprogresjon og læringsarbeid.

Vurdering i praksis er en kontinuerlig prosess mellom student, kontaktsykepleier/team og lærer. Skriftlig vurdering skal gis halvveis og ved slutten av hver praksisperiode på utarbeidet skjema. Dersom det oppstår tvil om bestått praksis skal studenten halvveis i praksisperioden og senest tre uker før avsluttet praksisperiode, få skriftlig og begrunnet melding om dette. Meldingen skal angi hva studenten ikke mestrer og hvilke krav som må oppfylles for å bestå praksisstudiene.

Dersom studenten i siste halvdel (eller de siste tre ukene) av praksisperioden viser atferd som åpenbart gir grunnlag for ”ikke bestått” kan det gis slik vurdering selv om melding ikke er gitt i henhold til foregående avsnitt.

Drøftinger mellom student, kontaktsykepleier og lærer danner grunnlaget for vurderingen av om praksisstudiene i den aktuelle praksisperioden er bestått.

Studentens gjennomførte praksisstudier skal være vurdert til bestått for å kunne fortsette studiene og framstille seg til fordypningsoppgaven i operasjonssykepleie.

Ved ikke beståtte praksisstudier har studenten krav på å få den aktuelle praksisperioden tilrettelagt og vurdert en gang til.

Praksisperiode 1 **14 studiepoeng**
Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.
*Innhold***:** Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for Bestått/ Ikke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.
*Tidspunkt***:** 10 uker
*Vurderingsuttrykk***:** Bestått/Ikke bestått

Praksisperiode 2 **11 studiepoeng**
*Forutsetninger for å framstille seg til eksamen***:** Krav til studiedeltakelse er oppfylt.
*Innhold***:** Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for Bestått/ Ikke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.
*Tidspunkt***:** 8 uker
*Vurderingsuttrykk***:** Bestått/ikke bestått

Praksisperiode 3 **11 studiepoeng**
Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.
*Innhold***:** Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for Bestått/ Ikke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.

Tidspunkt: 8 uker
Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

Praksisperiode 4 **9 studiepoeng**
Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Krav til studiedeltakelse er oppfylt.
Innhold: Målene for praksisstudier, studentenes egne læringsmål og kriterier for Bestått/ Ikke bestått danner grunnlaget for vurdering av praksisstudiene.
Tidspunkt: 6 uker
Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

6.3 Kriterier for ikke bestått praksis

Grunnlaget for vurderingen i praksis er Høgskolens og studentens mål for praksisperioden nedfelt i praksisavtalen. Utarbeidelse av konkrete og eksakte kriterier for ”god”, ”mindre god” og ”dårlig” spesialsykepleie er vanskelig, og faglig skjønn vil derfor inngå som et viktig moment i vurderingen.

Vurderingen ”manglende kompetanse” relatert til praktisk utøvelse av spesialsykepleie framtrer oftest over en lengre tidsperiode, men kan også framtre i konkrete enkeltsituasjoner. For at praksisperioden skal vurderes til ”ikke bestått” er det ut fra dette oftest en forutsetning at studenten gjennom tidligere vurderinger (oftest halvtidsvurdering) er gjort kjent med / har fått informasjon om andres vurdering av vedkommendes kompetansenivå. Denne vurderingen skal gis skriftlig.

Vurderingen av praksis som ”ikke bestått” kan gis på grunnlag av ett eller flere av følgende momenter:

1. Studentens vurderinger og handlinger setter pasientens liv eller helse i fare

2. Studenten viser alvorlig svikt i vurdering, planlegging og iverksetting av tiltak

3. Studenten viser manglende evner og vilje til å oppnå de fastsatte mål og arbeidskrav

4. Studenten viser manglende evne og vilje til å foreta etiske vurderinger

5. Studenten handler ikke i tråd med forventninger i nye og/eller stressfylte situasjoner

6. Studenten viser manglende evne og vilje til samarbeid

7. Studenten viser manglende respekt for kolleger og samarbeidspartnere

8. Studenten viser manglende evne og vilje til å forholde seg til praksisstedets vedtatte rutiner og prosedyrer

9. Studenten bryter taushetsløftet

10. Studenten viser liten evne og vilje til å forholde seg til eget kompetanseområde

11. Studenten tar ikke ansvar for egen studieprogresjon ved at hun/han f.eks.:
    a. viser manglende evne og vilje til å motta veiledning
    b. Viser manglende faglig progresjon

12. Studenten unndrar seg ansvar i vanskelige situasjoner

13. Studenten har fravær ut over det tillatte

7 Litteratur/kilder

Det benyttes både nordisk og engelsk litteratur i studiet. Litteratur/kilder tilsvarer ca. 4800 sider.

Aktuell litteratur vil bli angitt i temaplaner for studiet.

8 Kilder

Avdeling for sykepleie, HiST (2007): Fagplan for videreutdanning i operasjonssykepleie

Benner, Patricia (1984): From novice to expert: excellence and power in clinical nursing practice. Menlo Park, Calif.: Addison-Wesley.

Dalland, Olav (2007): Metode og oppgaveskriving for studenter. Oslo: Gyldendal Akademisk

Kirkevold, Marit (2002): Vitenskap for praksis. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Kunnskapsdepartementet (2005). Lov om universiteter og høgskoler, Fastsatt 1. april 2005.

NSFLOS (2005). Myndighetsområde og funksjonsansvar.

Utdannings- og forskningsdepartementet (2005): Rammeplan og forskrift for videreutdanning i operasjonssykepleie, Fastsatt 1. desember 2005.